

Звіт
завідувача кафедри конституційного і муніципального права
к.ю.н., доцента Марка ВОРОНОВА
про роботу за 2021/2021 н.р.

Кафедра конституційного і муніципального права
Факультет (навчально-науковий інститут, центр) юридичний факультет
Кількість ставок науково-педагогічних працівників станом на 1 червня
поточного року: 7.25

Кафедра конституційного і муніципального права є одним зі структурних підрозділів юридичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, що проводить навчальну, навчально-методичну, наукову та навчально-виховну роботу з підготовки фахівців за спеціальностями 081 «Право», 293 «Міжнародне право», а також міжфакультетські вибіркові навчальні дисципліни.

Наукова діяльність кафедри здійснюється за такими пріоритетними напрямками, як: шляхи удосконалення механізму забезпечення прав і свобод людини і громадянина; проблеми впровадження конституційної та муніципальної реформ в Україні.

Кафедра має високий кадровий потенціал, до складу якого входить 7 фахівців, зокрема один доктор юридичних наук та шість кандидатів юридичних наук.

Кафедра забезпечує викладання низки базових дисциплін та спецкурсів конституційно-правового та муніципально-правового спрямування студентам бакалавріату та магістратури юридичного факультету денної і заочної форм навчання, а також студентам інших факультетів університету під час викладання міжфакультетських вибіркових дисциплін.

Навчальні дисципліни, що викладаються на кафедрі: «Конституційне право України»; «Конституційне право України (загальна частини)»; «Конституційне право України (особлива частини)»; «Актуальні проблеми конституційного права України»; «Державне (конституційне) право зарубіжних країн»; «Конституційне право ЄС»; «Європейські стандарти місцевого самоврядування та регіональна політика ЄС»; «Національні та регіональні механізми захисту прав людини»; «Муніципальне право»; «Сучасні проблеми юридичної науки»; «Конституційно-правові засади зовнішньої політики»; «Міжнародні виборчі стандарти»; «Виборче право»; «Інститути громадянського суспільства»; «Міжнародні стандарти місцевого самоврядування»; «Міжпарламентське співробітництво»; «Прецеденти Європейського суду з прав людини»; «Конституція. Держава. Суспільство»; «Захист прав людини в конституційній державі»; «Вступ до права та практики Європейського суду з прав людини»; «Правові засади муніципальної демократії»; «Конституційна юстиція»; «Сучасна конституційно-правова доктрина»; «Конституційно-правове забезпечення недоторканності приватного життя»; «Засади конституційного ладу».

Кафедра працює з метою реалізації положень Статуту Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, Стратегії розвитку Каразінського університету 2019-2025 роках, інших нормативно-правових актів.

1. Кадровий склад

Вчені ступені, звання викладачів кафедри:

ВОРОНОВ М., к.ю.н., доцент, зав. кафедри.

СЕРЬОГІН В., д.ю.н., професор;

ГРАДОВА Ю., к.ю.н, доцент;

ГУДЗЬ Л., к.ю.н., доцент;

ЗУБЕНКО Г., к.ю.н., доцент;

ДАНІЧЕВА К., к.ю.н

МАРЦЕЛЯК С., к.ю.н.

2.МЕТОДИЧНА РОБОТА

2.1. Створення дистанційних курсів, що відкриті для загального доступу студентів, усі навчальні дисципліни, які викладаються викладачами кафедри, забезпечені можливостями дистанційного навчання.

2.2.Оновлення та доповнення навчальних, методичних, демонстраційних та тестових матеріалів дистанційних курсів.

2.3.Оновлення засобів діагностики навчальних досягнень студентів з навчальних дисциплін.

2.4. Розроблення і впровадження засобів комп'ютерного контролю знань з навчальних дисциплін.

2.5.Проведення методичних семінарів на кафедрі:

2.5.1.«Організація навчального процесу з навчальної дисципліни «Конституційне право України» та керівництво перевірок курсових робіт (вересень 2021 р.);

2.5.2. «Організація навчального процесу з навчальної дисципліни «Державне (конституційне) право зарубіжних країн» (січень 2022);

2.5.3. «Організація навчального процесу з навчальної дисципліни «Муніципальне право» (вересень 2021 р.)

2.5.4. «Організація навчального процесу з навчальної дисципліни «Конституційне право ЄС» (лютий 2022 р.)

2.6. Підготовка навчально-методичних матеріалів:

2.6.1.Конституційне право України: методичні вказівки щодо виконання курсових робіт / укл. Воронов М.М. та ін. Х.: ХНУ ім. В.Н. Каразна, 2021, 73 с.

2.6.2.Конституційне право Європейського Союзу: посібник до семінарських занять та самостійної роботи студентів / укл.: Серьогін В.О., Серьогіна С.Г., Воронов М.М., Градова Ю.В. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2021. 90 с.

2.6.3.Європейські стандарти місцевого самоврядування та регіональна політика ЄС: посібник до семінарських занять та самостійної роботи студентів / укл.: Кагановська Т.І., Серьогін В.О., Серьогіна С.Г., Воронов М.М. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2021. 88 с.

3.ВІДКРИТІСТЬ РОБОТИ
1. Присутність кафедри у веб-просторі: • наявність на сайті факультету на персональній сторінці кафедри робочих програм навчальних дисциплін на поточний навчальний рік, прикладів екзаменаційних білетів, інформаційних, навчальних і методичних матеріалів для студентів (відповідно до Положення про організацію освітнього процесу).   2.Проведено засідань кафедри – 11.
4.НАУКОВА РОБОТА
4.1. Виконання наукових досліджень, інноваційна діяльність, отримання благодійної допомоги для зміцнення матеріально-технічного та методичного забезпечення освітнього процесу і наукових досліджень: 4.1.1. Реалізація Модулю програми Erasmus+ Jean Monnet за темою «Європейські стандарти місцевого самоврядування та регіональна політика ЄС» / «European Standards of Local Self-Government and EU Regional Policy» на 30 000 євро для студентів 4 курсу юридичного факультету   4.1.2. Реалізація Модулю програми Erasmus+ Jean Monnet за темою «Конституційне право ЄС» на 30 000 євро для студентів 3 курсу юридичного факультету.   4.2. Одержання вітчизняних охоронних документів на об'єкт інтелектуальної власності: 4.2.1.Авторське свідоцтво № 113042 від 25.05.2022. Про реєстрацію авторського права на твір Посібник до семінарських занять та самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни «Конституційне право ЄС» («EU-Const-1»). Автори: Воронов М.М., Градова Ю.В., Серьогін В.О.   4.2.2.Авторське свідоцтво № 113043 від 25.05.2022. Посібник до семінарських занять та самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни «Європейські стандарти місцевого самоврядування та регіональна політика ЄС» («EURegionalP-3»). Автори: Воронов М.М., Кагановська Т.Є., Серьогін В.О.
4.3.Участь у роботі науково-практичних конференцій, круглих столів тощо:
4.4. Кафедра конституційного і муніципального права юридичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна спільно з НДІ державного будівництва та місцевого самоврядування НАПрН України за фінансової підтримки Виконавчої агенції з освіти, аудіовізуалізації та культури Європейської Комісії провела на юридичному факультеті ХНУ ім. В.Н. Каразіна круглий стіл «Регіоналізація та загрози сепаратизму в Європі» (15.02.2022).   4.5.Сприяння науковій роботі студентів   4.5.1. Підготовка наукових робіт студентів, які стали переможцями на першому етапі Всеукраїнської олімпіади студентських наукових робіт. Другий етап не відбувся внаслідок війни.   4.5.2. Робота студентського наукового гуртка з актуальних проблем конституційного права (керівники – Градова Ю., Данічева К.)

4.6. Підготовка наукових кадрів вищої кваліфікації (аспірантура):

4.6.1. Роскошний Ілля Валерійович. Конституційно-правові засади взаємодії людини і держави в умовах інформаційного суспільства: дис... доктора філософії: 081- Паво. Харків, 2021 (Дата захисту – 27.12.2021)

4.6.2. Гордіюк Сергій Анатолійович. Конституційно-правове регулювання духовно-культурних відносин в Україні: дис... доктора філософії: 081-право. Харків, 2021. (Дата захисту – 27.12.2021)

4.6.3. Загальна кількість аспірантів на кафедрі: 7.

4.7. Проведення постійно діючого наукового семінару кафедри:

4.7.1. Науковий семінар з дисципліни «Конституційне право України»:

«Конституційна реформа в Україні: реалії та тенденції» (жовтень 2021 р.);

4.7.2. Науковий семінар з дисципліни «Муніципальне право України»:
«Муніципальна реформа в Україні: стан та перспективи» (листопад 2021 р.).

4.8.1. Підготовка наукових висновків для органів державної влади та місцевого самоврядування, зокрема для судів Конституційного Суду України.

4.8.2. Участь у законопроектній роботі, зокрема у роботі груп з підготовки проектів законів «Про нормативно-правові акти» та «Про народовладдя на всеукраїнському рівні» тощо

4.9. Сприяння практичній підготовці і працевлаштуванню студентів та випускників:

4.9.1. Проведення презентацій роботодавців, професійних організацій, професійних майстер-класів та відкритих лекцій роботодавців;

4.9.2. Персональна робота з випускниками шкіл, батьками тощо;

4.9.3. Участь у презентаціях факультету під час заходів на «Дні відкритих дверей».

4.10. Використання під час навчального процесу технічних засобів

навчання: використання проекторів для презентацій, інших технічних засобів під час лекцій та семінарських занять

11. Наукові публікації викладачів кафедри за 2021/2022 н.р.:

1. Serohin V., Melikhova Yu., Voronov M., Romanenko M. Experiencia internacional de las personas protectoras en el campo de la administración pública: ¿qué tan relevante es la aplicación de acuerdo con la ley ucraniana?(International Experience of Protecting Persons in the Field of Public Administration: What Relevance of Application under Ukrainian Law?). *Justicia*. 2021. Vol. 26. Núm. 40: Julio-Diciembre. P. 3-10. URL: <http://revistas.unisimon.edu.co/index.php/justicia/article/view/4870> (WoS).

2. Воронов М.М. Актуальні питання правового регулювання інституту старости в Україні: теорія та практика. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2021. № 2. С.14-21.

3. Воронов М.М., Воронова І.В. Актуальні проблеми муніципальної реформи в Україні в умовах воєнного стану / Децентралізація публічної влади в Україні: здобутки, проблеми та перспективи : Збірник матеріалів Міжнар. наук.-практ.

- конф. (17 червня 2022 р., м. Львів) / [за наук.ред. О. В. Батанова, Д.В.Вацінкевича, доц. Р.Б. Бедрія]. Львів: Львівський національний університет ім. Івана Франка; Київ; Щецин, 2022. С.127-132.
4. Reznik O., Slinko T., Kravchuk M., Serohin V., Streliaanyi V. Use of Information and Communication Technologies in the Election Process: Ukrainian Realities and Foreign Experience. *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues*. 2021. Vol. 24. Issue 1. P. 1-7. URL: <http://www.scopus.com/inward/record.url?eid=2-s2.0-85103334362&partnerID=MN8TOARS> (Scopus)
5. Serohin V.O., Serohina S.H., Gryshko L.M., Danicheva K.P. Recognizing and Implementing International Human Rights Standards in Domestic Legislation: An Exposure Under Ukrainian Law. *Ius Humani. Revista de Derecho*. 2021. Vol. 10 (II). P. 161-176. URL: <https://doi.org/10.17081/just.26.40.4870> (WoS)
6. Nastyuk V.Y., Tkachenko V., Koval A., Martseliak S. Foreign experiences of compensations of damage caused by a subject of public administrations to a private person and possibility of it's use in Ukraine. *Bucaramanga, Colombia Universidad Cooperativa de Colombia*. julio-diciembre 2021. Vol.23. No 2. P. 1-15. (WoS)
7. Чудик Н., Теремецький В., Марцеляк О., Марцеляк С. та ін. Legal Positions of the European Court of Human Rights on the Right to Free Elections and their Influence on the Formation of a Democratic Electoral System. *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues*. 2021. Vol. 24. Issue 1. P. 236-245 (Scopus).
8. Марцеляк С.М., Марцеляк М.О. Конституційно-правовий механізм забезпечення засад (принципів) виборів народних депутатів України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія ПРАВО*. 2021. Вип. 66. С. 64-72.
9. Марцеляк С.М., Марцеляк М.О. Трансформації японського політико-правового режиму в 1910-1930-х роках як передумова побудови демократичної Японії. *Visegrad journal on human rights*. 2022. № 1. P. 73-78.
10. Danicheva K., Zubenko H. Grounds for restriction on freedom of association in the constitutions of the Ukraine and the member states of the European Union: a comparative and legal aspect. *Development and Security of the state, Citizens and Business Entities in the Modern World: Challenges and Perspectives: Collective monograph*. Czech Republic, Prague: Oktan Print, 2021. P. 94-107.
11. Градова Ю.В. Застосовність статті 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод в контексті цькування учасника освітнього процесу. *Visegrad Journal on Human Rights*. №4. С. 84-88
12. Hradova Y., Zhytnyi O., Tereshchuk S. State and legal policy for the protection of children in the digital environment. *Proceedings of the International Conference on Social Science, Psychology and Legal Regulation (SPL 2021)*. 18 December 2021. *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*. Vol. 617. P.220-225. <https://dx.doi.org/10.2991/assehr.k.211218.036> (WoS)
13. Градова Ю.В. Сексуальне насильство над дітьми в цифровому середовищі. Міжнародна науково-практична конференція: *Права людини як індикатор розвитку сучасної держави*. Київ. 2021. С.39-41
14. Зубенко Г. Програма діяльності уряду в Україні та державах-членах

Європейського Союзу : порівняльно-правовий аспект. *Вісник ХНУ імені В.Н. Каразіна. Серія : ПРАВО*. 2021. № 31. С. 33-37.

15. Zubenko H.V., Vodolymyrovych V.Y., Popovich I., Illin Y. Assessing the Need of Using Artificial Intelligence within Legal Practice. *Cuestiones politicas*. 2021. Vol. 39. № 71. P. 737-750. DOI 10.46398/cuestpol.3971.45 (WoS)

16. Зубенко Г.В. Свобода об'єднання в конституціях України та держав-членів Європейського Союзу: порівняльно-правовий аспект. *Конституція України: ціннісний вимір 25-річного досвіду державотворення та правотворення* : Тези доповідей Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 23 червня 2021 р.) / Київський національний університет ім. Тараса Шевченка. Київ: ФОП Кішка І.В. 2021. С. 191-196.

17. Зубенко Г. Проблема застосування санкцій до політичних партій в Україні з метою забезпечення належного безпекового середовища. Міжнародна науково-практична конференція «Конституційно-правові механізми реалізації та захисту прав людини і громадянина в умовах війни: світовий досвід та Україна» (м. Ужгород, 26 травня 2022 р.)

18. Марчук М.І., Гудзь Л.В. Місцеві вибори у країнах Європейського Союзу та Україні: порівняльна характеристика. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2022. Вип. 70. С.119-124 ;

19. Гудзь Л.В. Порівняльний аналіз місцевих виборів у країнах ЄС та України. Міжнар. наук.-практ. конф. «Актуальні питання вдосконалення законодавства України у сучасних умовах розвитку держави». Одеса. 20 травня 2022 р. С.80-83

5. ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙ

5.1.Отримання державного сертифікату на рівень володіння державною мовою:

Воронов М.М., Данічева К.П., Зубенко Г.В., Серьогін В.О.

6. НАПРЯМИ РОЗВИТКУ КАФЕДРИ

6.1.Впровадження інноваційних методів навчання.

6.2.Підготовка грантових проектів.

6.3.Написання навчальних посібників з навчальних дисциплін «Європейські стандарти місцевого самоврядування та регіональна політика ЄС», «Конституційне право ЄС».

6.4.Активізація написання наукових статей в у журналах, що мають імпакт-фактор та/або реферуються системами SCOPUS або Web of Science.

6.5.Створення сертифікатних програм.

6.6.Посилення профорієнтаційної роботи та участі у виконанні освітньої програми, що реалізується із залученням роботодавців/професійних організацій

Завідувач кафедри

Марк ВОРОНОВ

30 серпня 2022 року